

ViS - Vård i samverkan

Kommun(er): Uppsala

Region Uppsala: Samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar

Fastställt av: TL HSVO Uppsala

Datum: 2020-05-27

Uppsala - Lokal rutin gällande riskbruk, missbruk och beroende

Parter.....	1
Bakgrund.....	1
Syfte	1
Termer och begrepp	1
Omfattning	1
Ansvar	1
Ansvar lokal RIM-grupp	2
Genomförande	2
Uppföljning.....	2
Bilaga 1. Matris – Ansvarsfördelning Uppsala kommun och Region Uppsala.....	1

Parter

Region Uppsala och Uppsala kommun.

Bakgrund

Enligt Socialtjänstlagen (2001:453) SoL,5 kap 9a§ och Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) HSL 16 kap 3 §, är landsting och kommuner skyldiga att ingå en gemensam överenskommelse om samarbete kring personer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel samt spel om pengar.

Den länsövergripande "Överenskommelse gällande riskbruk, missbruk och beroende i Uppsala län" ligger till grund för den lokala rutinen som nu reviderats med utgångspunkt från den tidigare lokala överenskommelsen. Bakgrunden till revideringen är att kommunerna från årsskiftet 2018 fått ett utvidgat ansvar för att även förebygga och motverka missbruk av spel om pengar bland barn och unga.

Syfte

Syfte med de lokala rutinerna är

- att barn, unga och vuxna som tillhör målgruppen skall, med delaktighet och inflytande, ges en sammanhängande vård och behandling samt tillgång till insatser på rätt nivå
- att underlätta och stärka samverkan mellan parterna
- att tydliggöra lokal ansvarsfördelning mellan verksamhetsområdena
- att identifiera utvecklingsområden

Termer och begrepp

Se länsövergripande överenskommelse.

Omfattning

Barn, unga och vuxna med riskbruk, missbruk, beroende eller spelproblem som har behov av insatser från hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Barn och vuxna som anhöriga och närstående ska uppmärksammas och ges stöd utifrån sina behov.

Ansvar

Ansvarsfördelningen mellan huvudmännen utgår från anvisningar i respektive lagrum och de nationella riktlinjerna och tydliggörs i den länsgemensamma "Överenskommelse gällande riskbruk, missbruk och beroende". Av den lokala rutinen framgår hur samverkan sker lokalt.

Hälso- och sjukvården och socialtjänsten i Uppsala län ska utöva metoder som är evidensbaserade och/eller bygger på beprövad erfarenhet och/eller rekommenderas av de nationella riktlinjerna (2015). Valet av metoden/metoderna skall utgå från professionens bedömning tillsammans med individen.

Ansvar lokal RIM-grupp

Den lokala RIM-gruppen består av representanter från Region Uppsala, Uppsala kommun, frivården och brukare. Den lokala RIM-gruppen har uppdraget att driva lokalt utvecklingsarbete i syfte att underlätta och stärka samverkan mellan parterna till gagn för målgruppen.

Genomförande

Se matris bilaga 1.

Uppföljning

Den lokala RIM-gruppen ansvarar för årlig uppföljning/revidering av överenskommelsen på uppdrag av TL HSVÖ Uppsala.

Bilaga 1. Matris – Ansvarsfördelning Uppsala kommun och Region Uppsala

Lokal överens- kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
<p>Förebyggande arbete</p>	<p>Information och rådgivning Enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen har huvudmännen ansvar för att arbeta preventivt och med tidig upptäckt av riskbruk, missbruk, beroende vilket även omfattar spel om pengar.</p>	<p>Information och rådgivning</p> <p>All personal inom primärvården enligt instruktioner i "Kunskapsunderlag för levnadsvanor Region Uppsala"</p> <p>Ungdomsmottagningarna erbjuder information och rådgivning till skolelever.</p> <p>Familjecentralerna, som är ett samarbete mellan primärvården och socialtjänsten bedriver sin verksamhet inom BVC och MVC på kommunal öppen förskola.</p> <p>Tidiga interventioner vid riskbruk</p> <p>Vårdcentraler Ungdomsmottagningar</p>	<p>Information och rådgivning</p> <p>Beroendemedicinska mottagningen tillhandahåller telefonrådgivning för medborgare över 18 år gällande frågor om riskbruk/missbruk och beroende.</p> <p>Alla enheter har ansvar för information och rådgivning.</p> <p>BUP implementerar kunskap kring missbruk, gäller patient, vårdnadshavare och personal.</p>	<p>Information och rådgivning De fyra familjeenheterna när det gäller familjer. Ungdomscentrum när det gäller ungdomar 13–21 år. Råd- och behandlingsenheten när det handlar om vuxna. Mottagningsenheten för barn och unga. Mottagningsenheten för vuxna. Socialjouren</p> <p>Uppsökande verksamhet på individuell nivå</p> <p>Familjecentralerna, som är ett samarbete mellan primärvården och socialtjänsten bedriver sin verksamhet inom öppen förskola.</p> <p>Ungdomsjouren - samverkan Skola, socialtjänst och polis.</p>

Lokal överens-kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
				Härbärgen, där socialtjänsten bedriver motivationsarbete för personer med missbruk som söker sig dit.
Bedömning	Motivationsarbete Vid misstanke om/vid somatisk problematik hänvisa om relevant vårdgivare.	Motivationsarbete samt Screening av riskbruk inklusive spel om pengar All personal inom primärvården enligt instruktioner i "Kunskapsunderlag för levnadsvanor Region Uppsala" Mottagningen för hemlösa	Motivationsarbete Specialistpsykiatri motiverar till behandling av beroendetillstånd. Beroendemedicinska mottagningen motiverar till fortsatt beroendebehandling inom ramen för Beroendemedicinska mottagningens uppdrag. Screening Specialistpsykiatri Screenar för att upptäcka beroende (inkl. spelberoende). Beroendemedicinska mottagningen Utreder och behandlar substansberoende samt screenar efter spelberoende och somatisk/psykiatrisk samsjuklighet. Utredning av beroendetillstånd Beroendemedicinska mottagningen Fördjupar utredning av beroendetillstånd där substansbrukssyndrom identifierats.	Motivationsarbete samt Utredning och behandlingsbehov samt Utredning och ansökan om tvångsvård enligt LVM/LVU <u>Öppenvårdsenheterna, ungdom</u> Ungdomscentrum (UC) Familjeenheterna Perrongen Trappan <u>Öppenvårdsenheterna vuxen</u> Råd och behandling - vuxen Boendestödet <u>Myndighetsenheterna</u> Fyra utredningsenheter för ungdom. Mottagningsenheterna ungdom och vuxen <u>Myndighetsenheterna, vuxen</u>

Lokal överens- kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
		<p>Läkarundersökning vid LVM- utredning och LVM- läkarintyg</p> <p>Specialistkompetent läkare i företrädesvis psykiatri eller allmänmedicin.</p> <p>Läkare skall göra anmälan till socialnämnd om han/hon i sin verksamhet kommer i kontakt med någon som kan behöva vård enligt denna lag och han/hon bedömer att det finns en överhängande risk för patienten eller någon närstående, samt att man inte inom den frivilliga sjukvården kan ge tillfredsställande vård eller behandling.</p> <p>Primärvården och specialistvården har ett gemensamt ansvar för att ta fram ett läkarintyg på begäran av socialtjänsten.</p> <p>LVU- läkarundersökning Primärvården gör läkarundersökningar för unga över 18 år.</p>	<p>Använder rekommenderade verktyg för att diagnostisera substansberoende.</p> <p>Läkarundersökning vid LVM- utredning och LVM- läkarintyg</p> <p>Specialistkompetent läkare i företrädesvis psykiatri eller allmänmedicin.</p> <p>Läkare skall göra anmälan till socialnämnd om han/hon i sin verksamhet kommer i kontakt med någon som kan behöva vård enligt denna lag och han/hon bedömer att det finns en överhängande risk för patienten eller någon närstående, samt att man inte inom den frivilliga sjukvården kan ge tillfredsställande vård eller behandling.</p> <p>Specialistvården och primärvården har ett gemensamt ansvar för att ta fram ett läkarintyg på begäran av socialtjänsten.</p> <p>LVU- läkarundersökning</p>	<p>Beroendeenhet 1 och 2</p> <p>Screening Screenar för att upptäcka beroende (inkl. spelberoende).</p>

Lokal överens- kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
			<p>Barnskyddsteamet (tillhör Barnsjukhuset) gör läkarundersökningar upp till 18 år.</p> <p>Somatisk undersökning – uppmärksamma somatisk ohälsa och hänvisa till rätt vårdinstans Specialistpsykiatrin remitterar och/eller hänvisar till rätt instans.</p> <p>Psykiatrisk utredning och bedömning Specialistpsykiatrin inkl. Beroendemedicinska mottagningen En psykiatrisk utredning/fördjupad bedömning kan utföras när en patient inte har kunnat tillgodogöra sig innehållet från basbehandlingen inom ramen för uppdraget.</p>	
Bedömnings- instrument	Ska vid behov använda	Bör vid behov använda MINI	Bör vid behov använda MINI	Bör vid behov använda ASI

Lokal överens-kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
	AUDIT DUDIT	MINI-KID Instrument spelmissbruk	MINI-KID AUDIT DUDIT Beroendemedicinska mottagningen Använder rekommenderade bedömningsinstrument för identifiering av problem bl.a. AUDIT och DUDIT/-E och för diagnostisering bl.a. MINI Instrument spelmissbruk NODC-PERC	ADDIS - ungdom ADDIS - vuxna ADAD Alkohol-E DUDIT-E NODS, Spelmissbruk
Medicinska test	Bör vid behov använda urinprov och utandningstest	Provtagning för identifiering av alkohol och narkotika inom ramen för medicinsk behandling	Provtagning för identifiering av alkohol och narkotika inom ramen för medicinsk behandling Beroendemedicinska mottagningen Utför medicinska testningar på patienter med aktuellt vårdåtagande på mottagningen enligt rekommendationer från socialstyrelsen. BUP Salivprov, övervakade urinprov och PETH Alla mottagningar (Ev. i samarbete med sektionen för beroende eller kommunen) ta urinprov vid behov på personer som är aktuella enligt rekommendationer från socialstyrelsen.	Urinprov och utandningstest Följande enheter utför nedanstående provtagningar på klienter och aktuellt vårdåtagande på enheten. Ungdomscentrum (UC) -övervakad urinprovstagning för ungdom. Beroendeenhet 1 och 2 - utandningstest och övervakad urinprovstagning för vuxna

Lokal överens-kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
Samsjuklighet	Gemensamt ansvar för klienter och patienter med missbruk och beroende och samtidig psykiatriska symtom och somatisk sjukdom. Utgångspunkten är samordnad individuell plan (SIP).	<p>Första linjens psykiatri som handlar om psykisk ohälsa generellt, vilket innebär korta behandlingsinsatser, ca 4–5 ggr, hjälp till självhjälp.</p> <p>Om bedömning görs för längre insatser remitteras person vidare till specialistpsykiatri för utredning och behandling.</p>	<p>Specialistpsykiatri Utredning och behandling vid längre insatser.</p> <p>Hela specialistpsykiatri ansvarar för motivationsarbete, för SIP och samarbete med kommunen vid samsjuklighet.</p> <p>Beroendemedicinska mottagningen En psykiatrisk utredning/fördjupad bedömning kan utföras när en patient inte har kunnat tillgodogöra sig innehållet från basbehandlingen inom ramen för mottagningens uppdrag. Vid samsjuklighet och om behov finns för längre behandling än den som kan erbjudas på Beroendemedicinska mottagningen initieras kontakt med annan vårdkontakt via remiss.</p> <p>BUP har ansvar vid samsjuklighet.</p>	<p>Socialtjänsten ansvarar för psykosociala stödinsatser vid samsjuklighet: Ungdomscentrum</p> <p>Råd och behandling Öppenvården Dag H</p> <p>Boendestöd</p> <p>Rosenhill HVB</p> <p>Övernäs akut och utredningshem</p> <p>Placeringar HVB hem</p>

Lokal överens-kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
<p>SIP</p> <p>Lagstiftning om individuell plan finns både i Socialtjänstlagen (SoL) och i Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Där framkommer att när någon behöver både hälso- och sjukvård och stöd från socialtjänsten, ska regionen och kommunen tillsammans upprätta en individuell plan.</p> <p>Lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård syftar till att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för personer som efter utskrivning från sluten vård behöver insatser från socialtjänsten och hälso- och sjukvården.</p> <p>För personer med en psykisk sjukdom och som samtidigt har en beroendeproblematik bör man alltid utgå från att en plan behövs för att behoven ska tillgodoses.</p> <p>Riktlinjen Samordnad individuell plan (Sip) i Uppsala län tydliggör ansvar och roller för Region Uppsala och länets kommuner (ViS).</p>				
<p>Psykologisk och psykosocial behandling</p> <p>Hälso- och sjukvården och socialtjänsten i Uppsala län ska utöva metoder som är evidensbaserade och/eller bygger på beprövad erfarenhet och/eller rekommenderas av de nationella rikt-</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling</p> <p>Kort rådgivning enligt MI</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling</p> <p>Beroendemedicinska mottagningen Erbjuder MET (motivationshöjande), KBT och återfallsprevention till patienter med alkoholberoende.</p> <p>Erbjuder KBT som tillägg till nedtrappning av bensodiazepiner där sedvanlig utsättning inte är möjlig. Blandberoende, nära samverkan med socialtjänsten är en förutsättning för att ändamålsenligt kunna hjälpa dessa patienter.</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling</p> <p>Öppenvård Ungdomscentrum Råd och behandling, från 21 år Öppenvården Dag H, från 21 år</p> <p>Institutionsvård</p> <p>Familjehemsvård</p> <p>SoL, LVM & LVU-placering (regleras enligt dokument Vård i samverkan, ViS).</p>

Lokal överens-kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
linjerna (2015). Valet av metoden/ metoderna skall utgå från professionens bedömning tillsammans med individen.				Blandberoende, nära samverkan med hälso- och sjukvården är en förutsättning för att ändamålsenligt kunna hjälpa dessa patienter.
<p>Läkemedels-behandling</p> <p>Hälso- och sjukvården, primärvården och specialistpsykiatri (beroende- och neuropsykiatri respektive BUP) i Uppsala län ska utöva metoder som är evidensbaserade och/eller bygger på beprövad erfarenhet och/eller rekommenderas av de nationella riktlinjerna (2015). Valet av metoden/metoderna skall utgå från professionens bedömning</p>		<p>Läkemedelsbehandling</p> <p>Påbörja och följa upp läkemedelsbehandling för patienter med riskbruk där behov av läkemedelsbehandling finns. Ansvara för okomplicerad läkemedelsnedtrappning</p>	<p>Läkemedelsbehandling</p> <p>BUP ansvarar för barn och ungdomar med behov av avgiftning och läkemedelsbehandling</p> <p>Beroendemedicinska mottagningen Vänder sig till patienter över 18 år och erbjuder läkemedelsbehandling till personer med alkoholabstinens och alkoholberoende. Nedtrappning av bensodiazepiner och opioider vid komplicerat läkemedelsberoende som kräver åtgärd av läkare.</p> <p>Vad gäller patientgrupp med blandberoende så finns det ingen evidens för läkemedelsnedtrappning/understödjande läkemedelsbehandling i öppenvård.</p> <p>Heldygnsavdelning 4A och B Vänder sig till patienter över 18 år.</p>	

Lokal överens-kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
tillsammans med individen.			<p>Läkemedelsbehandling till personer med alkoholabstinens. Nedtrappning av bensodiazepiner och opioider vid komplicerat iatrogen läkemedelsberoende. Riskabstinensbehandling till patienter med blandberoende.</p> <p>LARO erbjuder läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende</p>	
Psykosociala stödinsatser		<p>Psykosociala stödinsatser</p> <p>Sprutbytesmottagningen har kurator som kan motiverande samtal, MI. Samarbete med beroendepsykiatrin.</p> <p>Husläkarmottagningen för hemlösa – Uppsala, Motiverande samtal, MI.</p>	<p>Psykosociala stödinsatser</p> <p>Beroendemedicinska mottagningen Inom ramen för mottagningens uppdrag, kartlägger man samt utreder patientens behov av ytterligare psykosociala stödinsatser. Därefter samverkar mottagningen med berörd instans.</p>	<p>Psykosociala stödinsatser</p> <p>Myndighet Beslut efter ansökan/anmälan.</p> <p>Stöd i drogfrihet, Träning av psykosociala färdigheter samt råd- och stödsamtal ges av följande enheter: Ungdomscentrum (UC) Familjeenheterna Perrongen Trappan</p>

Lokal överens- kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
				Ungdomsenhet 1–4 Mottagningsenheterna - ungdom och vuxen Råd och behandling – vuxen Boendestödet Beroendeenhet 1 och 2 Söderforsgatan Idun Öppenvården Dag H
Arbete/ sysselsättning				Arbete/ Sysselsättning Socialtjänsten och Arbetsförmedlingen har gemensamt ansvar för arbete, arbetsrehabilitering och sysselsättning. Försäkringskassan har ett samordningsansvar.
Boende				Boende Stödboende (ungdom) Stödboende Idun (kvinnor) Stödboende Söderfors (män) Bostad först Genomgångsboende Socialtjänsten har ansvar för att utreda och besluta kring boende och stöd för att

Lokal överens-kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
				kunna behålla sitt boende (boendestöd) utifrån de nationella riktlinjerna (2015).
Ansvar för samordning Socialtjänsten och hälso- och sjukvården har gemensamt ansvar för samordnad vård och stöd utifrån individens behov utifrån de nationella riktlinjerna (2015)		Vård och stödsamordning , VOSS metod/åtgärd som används och innebär en samordning av vård- och stödåtgärder i ett multiprofessionellt team där både behandling av missbruket eller beroendet och den psykiska sjukdomen och psykosociala stödåtgärder finns tillgängliga. (Se rutin i ViS Samverkan enligt metoden vård och stödsamordning – VOSS)		
Stöd till anhöriga och närstående	Stöd till anhöriga och närstående Gemensamt ansvar att uppmärksamma, informera och stödja anhöriga och närstående.	Stöd till anhöriga och närstående Gemensamt ansvar att uppmärksamma och informera anhöriga och närstående, enligt Patientsäkerhetslagen.	Stöd till anhöriga och närstående Gemensamt ansvar att uppmärksamma och informera anhöriga och närstående, enligt Patientsäkerhetslagen. Beroendemedicinska mottagningen kan erbjuda besökstid, tillsammans med patient, anhöriga och närstående för information om beroende och vilka stödfunktioner som finns.	Stöd till anhöriga och närstående Socialtjänsten har ett lagstadgat ansvar att erbjuda stödinsatser till anhöriga och närstående. Ungdomscentrum och Familjeenheterna Föräldrautbildningar Råd och behandling Anhöriggrupper Trappan Barn och ungdomar med föräldrar som har missbruksproblematik. Anhörigcentrum
Familjeperspektiv - barn som anhöriga	Gemensamt ansvar för att verka för att barn och unga växer upp under trygga förhållanden inom både socialtjänsten	Familjeperspektiv – barn som anhöriga Ska finnas tydliga rutiner för: <ul style="list-style-type: none"> Hur barn i missbruksmiljöer ska uppmärksammas och ges stöd 	Familjeperspektiv – barn som anhöriga Ska finnas tydliga rutiner för: <ul style="list-style-type: none"> Hur barn i missbruksmiljöer ska uppmärksammas och ges stöd 	Familjeperspektiv – barn som anhöriga Ska finnas tydliga rutiner för: <ul style="list-style-type: none"> Hur barn i missbruksmiljöer ska uppmärksammas och ges stöd

Lokal överens- kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
	och hälso- och sjukvården.	<ul style="list-style-type: none"> • Hur det enskilda barnets rätt till information ska säkerställas • Hur det enskilda barnet skall ges möjlighet till delaktighet och inflytande i frågor som berör dem • Hur föräldrar skall ges stöd och hjälp i sitt föräldraskap inom rehabilitering 	<ul style="list-style-type: none"> • Hur det enskilda barnets rätt till information ska säkerställas • Hur det enskilda barnet skall ges möjlighet till delaktighet och inflytande i frågor som berör dem • Hur föräldrar skall ges stöd och hjälp i sitt föräldraskap inom rehabilitering 	<ul style="list-style-type: none"> • Hur det enskilda barnets rätt till information ska säkerställas • Hur det enskilda barnet skall ges möjlighet till delaktighet och inflytande i frågor som berör dem • Hur föräldrar skall ges stöd och hjälp i sitt föräldraskap inom rehabilitering • "Jag och min familj"
Smittskydds- arbete	<p>Bör Ge information och rådgivning när det gäller smittspridning av infektionssjukdomar hos personer med alkohol och drogproblematik Utveckla och bibehålla ett nära samarbete mellan beroendevård, infektionsvård, socialtjänsten och kriminalvården för att skapa fungerande rutiner kring hur smittspridning kan förhindras.</p>	<p>Smittskyddsarbete</p> <p>Smittskyddsansvarig sköterska</p> <p>Ungdomsmottagningen</p> <p>Bör Ge information och rådgivning när det gäller smittspridning av infektionssjukdomar hos personer med alkohol och drogproblematik Utveckla och bibehålla ett nära samarbete mellan beroendevård, infektionsvård, socialtjänsten och kriminalvården för att skapa fungerande rutiner kring hur smittspridning kan förhindras.</p>	<p>Smittskyddsarbete</p> <p>Beroendevården Infektionskliniken</p> <p>Bör Ge information och rådgivning när det gäller smittspridning av infektionssjukdomar hos personer med alkohol och drogproblematik Utveckla och bibehålla ett nära samarbete mellan beroendevård, infektionsvård, socialtjänsten och kriminalvården för att skapa fungerande rutiner kring hur smittspridning kan förhindras.</p>	<p>Smittskyddsarbete</p> <p>Bör Ge information och rådgivning när det gäller smittspridning av infektionssjukdomar hos personer med alkohol och drogproblematik. Utveckla och bibehålla ett nära samarbete mellan beroendevård, infektionsvård, socialtjänsten och kriminalvården för att skapa fungerande rutiner kring hur smittspridning kan förhindras.</p>

Lokal överens-kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
Läkemedels-beroende (Förskrivet)	Läkemedels-beroende Uppmärksamma läkemedelsberoende. Erbjuder behandling och/eller psykosocialt stöd utifrån evidens-baserade/beprövade metoder.	Läkemedels-beroende Säkerställa en ansvarsfull förskrivning av beroendeframkallande läkemedel. Erbjuder abstinensbehandling/nedtrappning vid behov.	Läkemedels-beroende Beroendemedicinska mottagningen Erbjuder patienter med ett iatrogen läkemedelsberoende ett vårdprogram som innehåller omvårdnad, terapi och långsam nedtrappning. Specialistpsykiatri säkerställer en ansvarsfull förskrivning av beroendeframkallande läkemedel och vid behov nedtrappning. LARO erbjuder läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende.	
Dopning	Dopning Samlas kring det enskilda fallet, lägga upp en plan kring behandling och enas om vilken instans som ansvarar för vad.		BUP Vid misstanke, provtagning	Urinprovstagning utförs av Ungdomscentrum
Brukar-inflytande	Brukarinflytande Verka för brukarinflytande på individ-, verksamhets-	Representation sker i den lokala RIM-gruppen, i brukarreferensgrupper, genom brukarenkäter och brukarrevisioner. Brukarens erfarenhet, kunskap och önskemål ska finnas som en självklar del i utredning, bedömning och i val av insats och behandling. Brukarinflytande på individuell nivå kan bland annat ske genom:		

Lokal överens- kommelse	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har gemensamt ansvar för	Primärvård	Specialistpsykiatri	Socialtjänst
	och organisationsnivå.	<ul style="list-style-type: none"> • SIP och vårdplan/genomförandeplan • att involvera närstående • säkerställa att den enskilde har tillgång till den information han/hon behöver för att vara delaktig i beslut och insatser. Brukaren ges därmed möjlighet att upprätthålla sitt självbestämmande. 		

Utvecklingsområden	<p>Region Uppsala och Uppsala kommun har även gemensamt ansvar att se över följande utvecklingsområden med stöd av enheten för FoU-stöd, den läns-gemensamma referensgruppen för RIM.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beroendebehandling unga (arbete pågår) Team Maria • Läkemedelsberoende • Doping, Länsstyrelsens ANDTL strategi och åtgärdsprogram 2017–2021 • Vidareutveckla samarbetet vid samsjuklighet • Klargöra ansvaret kring LVM, specialistpsykiatri – primärvård • Klargöra vem som ansvarar för urinprovstagning för personer som är aktuella för frivård, socialtjänst och psykiatri • Tydliggöra rutiner kring läkarbedömning vid placering kopplat till beroende • Blandberoende, nära samverkan mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten är en förutsättning för att ändamålsenligt kunna hjälpa dessa patienter.
---------------------------	--